

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági közlöny.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:
Küvecses-utca 1016. sz., hová a lap szellemi részét
illető cikkek küldendők.

KIADÓ HIVATAL:
A ref. főtanoda könyvnyomdája, hová az előfizetési
pénzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond
sor, vagy annak tértétele 5 kr.; bélyegilleték minden
hirdetés után külön 30 kr.

A hirdetési díjak előre fizetendők.
Hirdetéseket elfogad helyben a kiadóhivatal.

MEGJELENIK E LAP:
Minden szerdán és szombaton egy egész íven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Negyedévre (jan.—márcz.) . . . 1 frt 50 kr.
Félévre (jan.—jun.) . . . 3 „ — „
Egész évre (jan.—decz.) . . . 6 „ — „

Előfizetési felhívás

„SZÉKELY HIRLAP“

politikai, társadalmi és közgazdasági közlöny
1876-ik évi VIII. évfolyamára.

Előfizetési díj:

Negyedévre (jan.—márcz.) . . . 1 frt 50 kr.
Félévre (jan.—jun.) . . . 3 „ — „
Egészévre (jan.—decz.) . . . 6 „ — „

Előfizethetni helyben a ref. főtanodai könyvnyomda irodájában és t. Csiky Lajos ur könyvkereskedésében; vidéken minden m. királyi postahivatalnál. Az előfizetési pénzek vidékről a „Székely Hirlap“ kiadóhivatalának czimzendők Maros-Vásárhelyre, mire nézve legezelszerűbb a postautalványok használata.

Imreh Sándor,
kiadó laptulajdonos.

A polgári iskolák célja és jelentősége.

(n) Bármily különösnek tűnik is föl a fellevert thema, miután erre vonatkozólag mind a közéletben, mind pedig a hirlapok hasábjain eltérő nézetek uralkodnak, nem tartom szükségfelettinek a tárgy belvilágába hatolva, nézeteimnek szabad kifejezést adni.

A nevelésügy korunknak egyik legfontosabb kérdése, mert nagy részben ettől van föltételezve a nemzetek életképessége, s így azt ignorálnunk nem szabad. De nem szabad továbbá felednünk, hogy az iskolák, eme hatalmas tényezők csak azon esetben képesek a társadalomra üdvös befolyást gyakorolni, ha egyszersmind azoknak rendeltetését és célját élesen körvonalozzuk, ha sötétben tapogatozni nem akarunk.

Ez első sorban a polgári iskolákra vonatkozik, mint a melyeknek céljával, főleg itt a Székelyföldön, tisztába jönni sokaknak sehogy sem sikerült.

Vannak, kik a polgári iskolát a reál-iskolák előkészítő gradusának tartják, míg mások a gymnasiumok hatalmas bazisául tekintik. Mindkét föltevés téves. Ha a polgári iskolákat ezen szempontokból tekintendők, akkor föllátlításukat, létezésüket nem lehetne indokolni, már pedig a minek létezése indokolhatlan, az a realitás körén kívül esik.

Ha azonban a polgári iskolák valódi célját, rendeltetését tekintjük, akkor lehetetlen azoknak rendkívüli fontosságát kétségbe vonnunk.

A polgári iskoláknak nem lehet egyéb céljuk, mint a társadalomnak értelmes polgárokat nevelni, s ha tekintetbe vesszük, hogy társadalmunk hatalmas zömét ép a polgárság alkotja, úgy a polgári iskolák jelentősége is ki van mutatva.

A szellemi és anyagi képességet tekintetbe véve, be kell vallanunk, hogy a társadalom nem minden

egyede bir e két fontos tényezővel, melyek hiányában pedig a magasabb kiképzés gátolva van, mert, hogy valaki akár a jogi, orvosi stb. téren megkívántató kiképzést nyerhessen, mind szellemi képesség, mind pedig anyagi tehetséggel kell hogy birjon, ha pedig valaki e két tényező valamelyikével nem rendelkezik, azon esetben, mint pályáját eltévesztett, a társadalom nyomorékává válik.

Mindenki foglalja el tehát az őt megillető helyet, mert csak ily módon állhat fönn a társadalmi súlygyen. A magasabb szellemi erővel rendelkezők előtt a tudományok és szépművészetek csarnoka álljon nyitva, míg a jelentéktlenebb szellemi és anyagi tehetségűek elégedjenek meg azon térrel, melyen ott-honosabban mozoghatnak, mert kézművesekre, iparokra, jó földmivelőkre ép úgy szüksége van az államnak, mint értelmes hivatalnokokra.

A fentebbiekből kiindulva, a polgári iskolákat különösen a polgári, iparos, kéz- és földmives osztály intézeteinek tekintem, hol mind azt, mi élet-szükségleteikhez nélkülözhetlenül szükséges, elsajátíthatják. A gymnasiumok, reál-iskolák a felsőbb tudományok előcsarnokai.

A mondottak alapján a polgári iskolák jelentősége is ki van fejtve, a menyinyiben azok hivatnak egy nagy társadalmi osztályt, a polgári osztályt nevelni, melynek értelmi és műveltségi fokától függ nagy részben a társadalom, s az állam életképessége, ereje és jövő fölvirágzása!

Tisztelt szerkesztő ur!

Örvendek, hogy a „Székely Hirlap“ nem halt meg! Szerencsés voltam venai annak ez évi 1-ső számát, örvendetes jelenség, hogy eme elenyészettnek jósolt lap, új alakot öltve, életéhez reményt nyújt.

Fájdalmas volna egy, lapot — mely homlokán a „Székely Hirlap“ czimét viseli — eltemetni.

Nekünk, kik itt élünk: nincs-e elég közleni valónk? nincsen-e szükségünk egy jó barátára, kinek őszintén elbeszéljük honfi öröm- vagy bánatos érzeményeinket!

Tőlünk függ, hogy egy ilyen jó barátunk legyen: öleljük tehát a „Székely Hirlapot“, mint jóbarátunkat, keblünkre.

Abban mi elbeszélgethetünk, — abban örömlünknek és bánatunknak egyaránt kifejezést adhatunk.

A székely nemzet méltóságához illik, a szellemi, az anyagi, itten nem hiányzó, erők összefolyásával: adni a felújított „Székely Hirlap“-nak életet.

Magasztos volna, ha a „Székely Hirlap“ az egész székely nemzet kebeléből kifolyó, az összes honi érdekeket képviselő oly politikai és társadalmi lappá fejlődhetné ki, mely az összes székely vidékeket megilletné.

Minő egyszerű volna erre az eszköz:

Szellemi erőnk — jóakarattal mellet — van.

Ha mindenik székely város és község köre számára a magán előfizetőkön kívül — e lapot megrendeli: az nem sokára feljuthat megillető magaslataira.

Székely fővárosunkban van ennek hazája — ha van buzgalom, ha van önértzet: nem nehéz a Kárpátok, a Bekecs küszöbei, térei lakóit oda utasítani, hogy ők legyenek mi nálunk és mi ő náluk.

Politikai láthatárunk, s általában honi, kebli vi-

szonyaink nincs annyira elborulva, hogy azokra az egyetértés, a polgári kötelesség ne deritené föl napját.

A két hatalmas párt „Szabadelvű párttá“ egybeolvadt, — bár régen olvadt volna egygyé.

E két párt képezte honunk legjelesebb fiait; most együtt vannak.

Innét nőtte ki magát erőlyes kormányunk, s hazánk minden igaz fiának azt támogatni kell.

Itt, a hol — bár merre tekintünk — oly nehéz a küzdelem: valóban nagy szükségünk van arra, hogy a székely nemzet legyen az első, mely tömörülten adjon egy őt megillető vagy is az ő saját lapjában kifejezést azon ohajtásnak, hogy a „Szabadelvű párt s az abból kifolyt kormány — hála a gondviselésnek e békés korszakban! nyugodtan, tapintatosan, haladjon előre.

Ez idő szerint a divergenciák csak is ártanak, szükséges, hogy hazánk, s illetőleg Székelyföldünk minden községe „ismerje a pusust.“

Sok a tanító, tanácsadó vagy is a doctor, de elvétik a tanítást, a tanácsadást, s illetőleg nem ismerik a dyagnoszt.

E miatt a sok félreértés, — innen van az, hogy a haza terheit hordozó polgár keservében egyesekre appellál.

A terheket nem lehet rögtön elhárítani; tehetetlenek nem vagyunk — oh de hogy vagyunk! — a szabadelvű párton kívül ismernek minket mások is kacsingatnak még reánk.

Igen tisztelt Szerkesztő ur! a midőn ily dolgokban oly gyéren forgatom a tollat: tán nem leend egészben érdektelen, ha e soraimat lapjába felveszi;

En nem kívánok egyebet, mint azt, hogy önt a székely nemzet úgy ismerje, mint ön ismeri őt, — hártart nem ismerő törekvése rokonuljan a székely nemzet geniuszával.

Segitse önt a gondviselés! mert hát szerencse kell bátor, vissza nem riadó, a szívet szerető, művei után is elismert gazdag szellemének, dicső honom, székely nemzetünk, önnek őszintén érdekeiből, megnyitható tért kívánok.

Öröklők önnek tisztelettel

kész szolgálja
székely földi.

Közgazdaság.

A hamuzsir Erdélyben.

(Folytatás.)

Műértőleg s okosan munkálódó iparos egy általában csak is más czélokra alkalmatlan, nedves, inkább törzsön álló, de kidült fákat vesz munkálata alá, és azért inkább a nedvest, mert a hamuzsirnak a tűz közvetlen ellene lévén, a hirteleni égetés által levő részeitől feloldva, azt elpárologtatná, avagy bizonyos feloldhatlan kőnemű anyaggá változtatja, mely sikerünket csökkenti, míg a nedves fa a hamuvá égetés által szinte csak füstölgően s csendesen égvén el, a zsirrész mintegy tömegesíti magát. — A törzsön álló pedig azért alkalmasabb, mert az még fennálló életereje által a naphév s légfuvalom ellenébe a szikkadástól inkább óva van, míg a leesett fa a sok esőzés, meleg stb. által megritkulva kiterjedve, zsirtartalmát veszíti. Felhasználjuk ugyan bár, miután kivesszett fáinkat is, de az élő, minthogy e czélra a természetből igényelt átalakuláson keresztül nem ment, haszontalan a zsirtartalom hiánya miatt.

Alkalmas fáinkat tehát künn az erdőben szeliden ápoltt tűz mellett hamuvá égetjük, s egy jó szálfából 10 oka hamut nyerünk, egy véka pedig 40 kupát tartalmaz: ezt koronkint halomra hutánkhoz egy e czélra fennálló

K ü l f ö l d.

fedett színünkbe hordjuk; a midőn egy számításunk szerinti mennyiség begyűlt, azt mintegy élesztésül vízzel megáztatjuk, mert ezáltal már az alakulás megkezdődik. E helyzetben legfőleg 4 hét alatt helyesen megindul. — Ekkor az ipar nagyszerűsége szerinti egymásmellé helyezett 10 vagy 20 kádainkat félig hamuval töltjük, s felül vízzel szintűltig, mely lassankint a szenekeni lyukakon két rendbeli feltöltéssel, minden zsirtartalmat kiveszen, egy a lyukak alá helyezett csatornába, a honnan tetszésünk szerint segédcsatornáinkon az üstökbe vezetettik, s ez az ugynevezett lűg.

A lűgöt főző vasüst, terhes hivatása ellenébe 3—4 czolos vastagsága által van óva — s ez is az ipar nagyszerűsége szerint két vagy több számmal van, mindenestre az egymásutáni foglalkozhatóság legalább kettőt igényel, hogy míg az egyik fő, az újonnan feltöltött kádakkal is munkálódhassunk. — Ez jól szervezett katlanon, a legpokolibb tűz által szünteleni töltötéssel mindaddig fő, míg a gyártmányunkhoz illő tetszőleges mennyiség kívánja s míg végre ez korom színezetben az üstbe kövesül; majd alkalmas eszközökkel kivágatva, a maga idejében a kemence mérlegelte mennyiségben fehérré égettetik.

Az égetőkemence egyik nyílásán a fekete anyag behányatik, s hosszú vaslapáttal szüntelen forgatás mellett a másik nyíláson táplált élénk nagy tűz hatása által, hősíndvé fehéresül, megjegyzendő azonban, hogy a tűz hatását a közbe vont falazaton felül hagyott tág ürege teszi.

A siker elméleti meghatározására annyit mondhatok, hogy törzsekös bükk- vagy cserfából 40 kupás vékával számítva, melynek sulya egy mázsa, 8 véka, azaz mázsa kijön és így egy szálla egy mázsa hamuszir, más neműekből pedig 20 véka is kell egy mázsára.

A hamuszir minőségét pedig a fa faja s a hamu tiszta kezelése határozza, a cserfa kékesfehér, a bikkfa hófehér zsirt ad, mely utóbbinak becsé mindnyájuk felett tulsulylyal bír. Készülnek barnások, sárgás, s rozsz kezelés által gazos is, s ez a kereskedelmi értékét szerfelett csökkenti, azért ha mindezen rozsz körülményeket ki nem kerülhetjük, kétféle osztályozott hamunkon külön munkálalatot viszünk véghez.

(Vége köv.)

T Á R C Z A.

A mire nem számítottam.

(Novelette Hollandból.)

Istennek hála, mindenem túl vagyok! Nem volna még egyszer kedvem a multat visszaidézni, ha mindjárt Rothschild és Krözus kincsét tudnám is az által megszerezni. Annyira ki vagyok merülve, mintha a halál körmei vagy a vérpad félelmei közül szabadultam volna ki. Szívem repes örömben, hogy szabad, s mégis elszorul ha visszagondolok a történetekre. Örömben azt képzelem, hogy képes volnék egy léghajóba szállni, vagy Apolló szekérét hajtani, a nélkül, hogy még csak gondolnék is arra, hogy le is bukhatom és nyakamat szeghetem, mikor aztán ismét vége lenne szabadságom élvezetének; képes volnék a legutolsó színházban egy melodrámat végig nézni, s míg Cécile asszony a főszerepet vinné, a legunalmasabb lapok vezércikkjeit átolvasni; egy angol operát végighallgatni, egy kancsó francia sört inni, a nélkül, hogy arcom e foglalkozások mellett a legkisebb változást mutatná, vagy szájamat félre huznám; röviden, most képes volnék mindazt megtenni, mi egy más perczben reám nézve lehetetlen lett volna.

Különb tökéletesen józan vagyok. Még kora reggel van, és egy csésze theánál egyéb semmi sem érintette ajkaimat, s mégis különös állapotban vagyok — oly vidám, oly háládatos, oly elégedett. Egy felbontott levél fekszik előttem, — egy drága, megbecsülhetlen darab papír! Ez békét hozott szívemre és lelkemre — úgy érzem magam, mintha újra születtem volna!

Különös erejű pár sor írka-írka!

De térjünk a dologra!

Huszonnégy éves vagyok, s elég jól nézek ki, úgy, hogy nem számíthat senki a csúfak közé; többet mondanom nem engedi a szerénység.

Atyám gazdag ember. Körülbelül 12 ezer font sterling évi jövedelme van jószágából; egyebe aztán semmi. Régebben még több vagyona volt; de az fucs; elázott.

A mint ő mondja, az egésznek a számos tagból álló család, s egyéb szerencsétlen körülmények az oka; a mint

— Deczember 6-án nyílt meg az amerikai Egyesült Államok 44 ik congressusa. 1859 óta, mikor Orr elnök (Délcarolinából) lépett az elnöki székről, vagyis a 35-ik congressus bezárta óta nem volt az Egyesült Államoknak nemzeti kormány, melynek minden factora — elnök, senatus, képviselőház — nem lett volna republikánus. Most a washingtoni capitolnak képviselőházi szárnyát ismét demokrata többség foglalja el. Az alsóháznak mult év novemberében választott 299 tagja közül 179 esik a demokratákra, 107 a republikánusokra, 13 független. De másként áll a senatusban a dolog. Itt még mindig a republikánus többség tartja kezében a jogkört, mely, habár az előbbi senatusi többséghez képest jelentékenyen mecsappant, a senatorok összes száma mellett még mindig 14-et tesz.

Az alsóházban az elnökválasztásnál mérköztek meg a pártok. A demokraták Kerr Mihályt választották meg (Indianából) 173 szavazattal — a republikánus elnöki jelölt: Blaine 106 szavazata ellenében, ki a mult képviselőháznak elnöke volt.

Grant elnöki üzenete decz. 7-én olvastatott föl az alsóházban s nagy tetszést aratott annak főleg azon passusa, mely annak szükségét hangsúlyozza, hogy a közoktatás megszabadíttassék az egyházi befolyásoktól.

— A porta folytatja a csapatszallítást a zord idő daczára is Klieken át a lázongók ellen — Az osztrák és magyar kormány, a „P. Corr.“ szerint azon barátságos felszólítást intézte a török nagyvezérhez, hogy a Syriából jövő katonákat az ottan dühöngő cholera miatt ne Klekben tegye partra.

— A bostnyák „felkelő“ skuptsina Hubmayer laibachi betűszedő, ki a délszlávok segítségére ment „a szárazhatári felkelő területek főparancsnokává“ nevezte ki. — Az említett jamniezai parlamentben különben nagy az egyenletlenség. — Karageorgievics Péter herceg párthíveit majorizálta Szerbia 80 barátja, mire amazok kiváltak a parlamentből s azóta nem vesznek semmi tényleges részt a mozgalomban; a többség pedig Péter herceget is felszólította, hogy az ügy érdekében maga is távozzék. — Az omladina ugyanis azon iparkodik, hogy ezen Péter herceg fejedelemsége alatt Bosniát kü-

azonban mások mondják, atyám fiatal korában igen kicapongó fráter volt, ki vagyonát elfecsérelte, uzsorások kezébe esett s így tönkre jutott. Még most sem takarékos ember, egy rakás pénzt ad ki, és senki sem tudja, hogy mire? még mindig nyakig van az adósságban, habár oly szépen prédikálja is nekünk, gyermekeinek, s a többi házhoztartozóknak az előrevigyzást és takarékoságot.

En szerencsétlenségemre nem vagyok elsőszülött, s így csak 5000 ftot öröklök. A tőkét atyámnak kölcsönöztem földhitelre négy százalék mellett; úgy hogy az olvasó könnyen ki tudja számítani, hogy én 200 font évi jövedelmet huzok; — más szavakkal, gentleman-kol-dus vagyok. Teljes készséggel hajlandó vagyok elhinni, hogy 200 font jó évpénz egy írknak, sőt azt is elhiszem, hogy a házi nevelők sem sokkal többet kapnak; de tudom, hogy ha még oly erősen vigyázok is, két évi jövedelemem egy év alatt elfogy. S már pedig ez az embert szorult helyzetbe hozza. Az ember hitelezőkre szorul, kik kezdetben örömmel ajánlják fel szolgáltatukat, de később morognak, mint a medvék, s gorombán fenyegetőznek.

„Rendkívül rosszul gazdálkodtál,“ mondá atyám, midőn tudtára adtam, hogy két év eltelte után öt vagy hat ezer font adósságom van. — „Hiszen atyám, minden lehetőséget elkövettem részemről, hogy takarékosan éljek,“ volt mentésem. — „Az bizony szép! Tudod, hogy mennyi a jövedelem és kétannyival többet költesz. Nevezhető-e az takarékoságnak?“ — „Hisz oly nyomorult csekély jövedelem,“ válaszolám. — „Az nem jön itt számításba,“ mondá atyám „ki kell vele jönnöd; ez az egyedüli módja a takarékoságnak, nézetem szerint.“ — „Probáltad azt valaha atyám?“ kérdém élezesen, de mégis tiszteletteljes hangon. — „Mit értesz e kérdésed alatt?“ vágott közbe atyám, a harag miatt lángba borult arczczal. „Csak azt akartam mondani,“ felelém, „hogy te soha sem voltál oly szerencsétlen helyzetben, mint a milyenben én igazán vagyok, hogy kénytelen lettél volna évenként 200 fonttal kijönni. Máskülönb tudom jól, hogy elég takarékos vagy, annyira, hogy képes volnál azt megtenni.“ — „Hm!“ morgott atyám s aztán reám nézett keményen, hogy valjon csakugyan arra czéloztam e válaszzommal. Az én bókomp igen látszatott előtte ösztintének, mert ő még soha sem törekedett arra, hogy bár kerek 2000 fonttal kijöjjön egy évben. — „Nem kaphatsz több pénzt tőlem,“ mondá atyám

lőn szláv tartománynyá tegye. — Azon kalandos hír terjeng, hogy az omladina egy tagja Svájcba és Franciaországba utazott oly czélból, hogy Bakuninnal és Rocheforttal találkozzék s jövő tavaszra önkényes csapatok alakítására hívja fel azon országok socialistáit.

Irodalom és művészet.

— Beküldetett a Váradi Károly által Kolozsvárt szerkesztett „Család és iskola“ cz. nevelés-oktatásügyi szak-közlöny II ik évfolyamának érdekesen összeállított 1-ső száma. A derék vállalatot a legmelegebben ajánljuk t. olvasóink figyelmébe. Előfizetési ár egész évre 3 frt; fél évre 1 frt 50 kr.,

— Vettük a „Székely tanügy“ előfizetési felhívását megjelenik Sepsi-Szt.-Györgyön, szerk. Málik József. Előfi. ár 1 évre 4 frt 1/2 évre 2 frt.

— Dr. Löw Tibiás, mint szerk. és Zilahy Sámuel, mint kiadó előfizetést hirdetnek a „Magyar igazságügy“ III-ik (1876) évfolyamára. Előfi. ár 1 évre 8 frt 1/2 évre 4 frt.

Színészet.

Folyó évi jan. 1. „Az új nagy allegorai képlete“ előállítva az összes semélyzet által, számba véve az ilyen mű előállítások nehézségét, csinosan sikerült.

Ezt követte „Az elkényesztett férj“ vigjáték, előadva Bercsényiné és Szabó Gyula által A mulattató darab előadása jó volt, különösen Bercsényiné kitűnően játszott és megérdemelte a sok tapsot, melyben részesült is.

Végző darab volt a „Pajkos diákok“ operette. Az operettek játszi muzsája általán most mindenütt vonz, ez estén nálunk is tele színházat gyűjtött. Az előadás azonban egy volt a gyengébbek közül. Berki Ida ügyes Frinke volt, de párszor rozsz énekelt. Ruberné egészben gyenge volt, s felsőbb hangjai sokszor fülsértően hamisak; Marosi éneklésében még jobban érvényesíté szokott idegenszerű hanghordozását. Nyéki tulzott, mint rendesen, Rubernek csak szája mozgásáról tudtuk, hogy énekelt. Csak Szegedi emelkedett ki kedélyes és élvezhető játékaival a többi közül, a korcsmáros kis szerepében.

kevés szünet után. „Kivá, azon feltétel alatt, hogy a lehető leghamarább, megházasodol.“ — „Egész örömmel,“ volt válaszom, „mihelyt jó szerencsét tehetek.“ — „Azt bizd reám,“ mondá atyám, ki meg volt elégedve, hogy én kész vagyok akaratainak engedelmeskedni. „Látogatást kell tenned Fantail Richard öreg barátomnál. Leánya Johanna most otthon van, ki igen szeretetreméltó és csinos leány; menyegzője napján vagy húszzonegy éves korában százerer fontot fog kapni.“ — „Az felséges,“ mondám. „De vajlon Richard barátod utánna fogja-e adni egy olyan férfinak, kinek csak 200 font jövedelme van évenként?“ — „Oh, bizonyosan. Neki vérré van szüksége; az övé nem jó, de a tiéd az; ő egy józan férjet keres leánya számára, miután maga igen kicapongó módra élt. Kicapongásod daczára, józon életmódodért kezkeskedi fogok neki. Aztán másfelől, a mint történetesen tudom, szeretne családdommal barátság utján összeköttetésbe lépni. Így hát épen te forogsz kérdésben, mert bátyád már házass. Mondhatom továbbá, hogy te a leány izlésének is meg fogsz felelni; mert úgy hallom, hogy a nők téged szépeknek, ügyesnek, csinosnak neveznek, habár rendkívül hiu vagy és nem bírsz kellő ügyes bánásmóddal különösen a nők irányában.“ — „Köszönöm, atyám!“ mondám egész alázatosan és szerényen. Jónak látnám, ha a legközelebbi szerdán oda mennél,“ mondá atyám; „én még a mai postával meg fogom írni Fantailnak, hogy mégysz.“ Ezt mondva, kiment atyám a szobából, s engem ott hagyott gondolkozva — de magának meghódítva.

Szerdán útra keltem és megérkeztem Fantail-Hallba. (Folytatása köv.)

HARCZ A MILLIOKÉRT.

REGÉNY.

Írta:

H A N N Ö D Ö N.

Fordította:

NEMES ÖDÖN.

I.

(Folytatás.)

„Zárjátok be az ajtót,“ parancsolá Taylor ur.

„Kik ezen férfiak?“ kérdé Anna.

„Tom és Jacques, az én két leghűségesebb szolgám, kik segélyemre jöttek ide,“ felelt a férfi.

Blau Gyula hangversenye.

Blau Gyula hangversenye a hó 2-dikán igen szépen sikerült. A Transilvania termét díszes közönség töltötte meg s teljes élvezettel hallgatá végig a jól szerkesztett program darabjait. A műértők előtt legérdekesebb része volt a műsorozatnak Beethoven A-dur (Kreuzernek ajánlott) sonatájának második része és ugyancsak Beethoven F-dur romance-a, melyek ily szép előadással azokra is megtette hatását, kik nem foglalkoznak tüzetesebben a zeneművészetrel. A műsorozat többi része, melyben egy darab a Wégler Gyula zeneszerzeménye volt, igen nagy tetszéssel fogadtatott, kiváltképen a Bazzini „La ronde des lutius” című rondenja, ez alkalommal is szünni nem akaró tapsra lelkesíté a közönséget. Baruch Hermin kisasszony is közreműködött a hangversenyen s könnyed, szép játékkal igen kellemesen lepte meg a közönséget. Talán nem indiscretio, ha megemlíjük, hogy a hangverseny után a közönség eloszolván, egy kis társaság tömörült össze, mely később visszatért a terembe, s a hidegben több, mint egy óra hosszat hallgatá Geiger és Blau kitűnő zongora és hegedűjátékát és néhány műkedvelő kellemes énekét. — A hangverseny babójából egy rész Wégler is illeti, kinek egy szép zeneszerzeménye képezte a program egy darabját, és ki a Beethoven-féle sonatában nem mint kísértő, hanem mint együtt játszó működött. Úgy halljuk, hogy Blau ur városunkból Segesvárra, onnan Szebenbe utazik hangversenyezni.

Különfélék.

M.-Vásárhely 1876. jan. 5-én.

* **Udvari hírek.** Ő Felségük a király és királyné tegnapi este érkeztek vissza a fővárosba Gödöllőről. A királyné Ő Felségét utközben baj érte, mert oly erős orrvérzést kapott, melyet egész éjjel alig lehetett megszüntetni.

* **A királyi várban** az újévi üdvözetek fogadása Ő Felségük számára tegnapi este 8 és 10 óra közt volt. A fogadásnál Ő Felségét a királyt Hohenlohe herceg főudvarmester, a királynét, Majláth Györgyné, született Prandau Hillebrand bárónő fogadták. Hódolatukat ezuttal a számos

testületen kívül, bemutatták gr. Andrássy Gyula közös külügyminiszter, Tisza Kálmán és neje: Degenfeld grófnő, Bittó István és neje, Szilágyi József, Kerkápoly Károly, gr. Lónyainé urnő, b. Edelsheim-Gyulay és neje, gr. Szapáry altábornagy stb. — A főváros részéről a küldöttséget Ráth Károly főpolgármester vezette, ki meleg szavakban tölmácsolta a főváros legbűbb s őszintébb kívánságait. — A tisztelgők nagy száma miatt a fogadás tíz óránál tovább tartott.

A „marosvásárhelyi dalkör” és a „Zenekedvelők egylete” folyó hó 8-án 22-én és a jövő hó 5-ikén koszorúestélyeket rendez; kik az estélyeken részt kívánnak venni, de még alá nem irtak „Gáspár Antal és fiai” kereskedésében azt eszközölhetik. Családjegy 2 tagu család részére 5 frt; 3, illetőleg 3-nál több tagu család részére: 6 frt; személy-jegy 3 forint.

* A „koszoru-estély”-eket rendező bizottság mindent megtesz a siker érdekében. Zászlójára az egyszerűség van írva jelszónak. Bárha sokan megjegyeznék ezt, mert bizonyára semmi sem kívánatosabb ennél, és higgye meg mindenki, egyszerűen is lehet oly kedélyesen mulatni, mint páva módra felcizfrázkodni.

* Az „Erdély” gondos szerkesztője mihielt arról értesült, hogy a „Székely Hírlap” fennállása biztosítva van, pár ezer példányban nyomtatott előfizetési felhívását, melyben a „Sz. H.” megszűntére czélzott, egész késséggel félretette, sőt lapunkat a legmelegebben ajánlotta. Mi t. collegánknak ezen előzékenysége és becses hajlamáért csak köszönetünknek adhatunk kifejezést, biztosítván egyszersmind t. collegánkat, hogy mi a békés viszonyt állandóan fönntartani törekszünk.

* A maros-vásárhelyi „Egyenlőségi-kör” folyó hó 16-án d. u. 4 órakor, a közhelyiségben, rendes évi közgyűlést tart, melyre a tagok tisztelettel meghívotnak. Maros-Vásárhely, 1876 január 3-án. Az igazgató-választmány.

* **Blau Gyula** hegedűművész M.-Vásárhelyről Segesvárra utazott.

(sk.) A maros-vásárhelyi „Korcsolya-egylet” választmányának figyelmébe ajánljuk, hogy más városok példájára, városunkban is a piacon vagy a főbb utcákon állíttassanak fel a jég-pálya használhatóságát, vagy esetleg a változó idő és olvadás miatt, az napon való

használhatlanságát jelző bádóg zászlócskák, hogy a közönség a jégpályához való lefáradás nélkül is tájékozhasssa e felől magát, és ne legyen kénytelen — mint már meg is történt — vagy visszatérni onnan, vagy a bizonytalanság miatt akkor otthon maradni, a mikor a jégpálya használható volna. Továbbá az egyleti tagok és főleg a női közönség érdekében, elkerülhetlenül szükségesnek tartjuk még egy szolgálka alkalmazását, mert a mostani egy jegyárulók, jegyszedők és korcsolya-kötők háromféle kötelességének nem képesek kielégően megfelelni, s nem is lehet megvárni, hogy egy ember annyiféle el legyen foglalva.

(sk.) A helyi posta-főnök ur szíves figyelmébe ajánljuk azon körülményt, hogy a Nagy-szt.-király-utcában az Issekutz-féle háznál eddigelő alkalmazott levélgyűjtő szekrény ma már nincs alkalmazva; kérjük, a posta-főnök ur rendelkezéséből történt-e ez így, vagy a volt vállalkozó nem kívánja jövőre fentartani? ez utóbbi esetben nem szándékozik-e valamelyik más ajánlkozó kereskedőnél felállíttatni ez utcában a levélgyűjtő szekrényt; vagy ez utca lakossága jövőre meg lesz fosztva e kényelemtől, s a postáig kell elfáradnia egy levelezőlap feladásáért? A posta-főnök urnak a közönség irányában eddig is tanusított előzékeny figyelme remélteni enged, hogy ez jövőre másképp lesz, s a levélgyűjtőnek ez utcában ujjolag alkalmazásáról gondoskodni fog.

† **Necrolog.** Gróf Teleki Sámuel Ferencz és közép-ső gróf Teleki Domokos, a maguk és családjuk több tagjai nevében is szomorúan tudatják, hogy legid. gr. székeli Teleki Sándor a ki született 1811. márczius 6-án, hosszas szenvedések után — ezen hó 4-ke reggelén egy jobb életre szenderült. Hült tetemei szent-miklós-utcai 799. szám alatti — ugynevezett gróf Korda háznál — volt szállásáról rövid könyörgés után, január 6-án délután 2 órakor fognak az evang. reformátusok temetőjében örök nyugalomra helyeztetni. Nyugodjanak csendesen a nemeskeblű emberbarát sokat szenvedett porai!

† **Erőrdi Pál** ref. lelkész saját, valamint fiai: Pál István és Sándor; anyósa özvegy Fancsali Józsefné, szül. Szőke Klára és fia: Fancsali Antal és nője: Szőcs Krisztina, s az összes rokonok nevében mély fájdalommal tudatja szerető hitvesének, az illetők anyja, leánya, testvére és rokonának: Wallowics Emiliának folyó 1876-ik év január hó 1-ső napján este 9 órakor, életének 32-ik,

„De ön is uram, miért jött ide?”

„Ennek oka egyszerű,” felelt Taylor változatlan mosollyal; nyomára jöttem, hogy ön Belgium felé vette volna útját és hajóra szállt. Én ugyanazt tevém. A vonat, melyen ön jött, engem is Brüsszelbe hozott.

„Én nem láttam önt!” kiáltott a szegény nő a legnagyobb ijedség között.

„Azt hiszi ön, hogy szándékom az volt, hogy ön előtt magam fölfedezzem?” szolt Taylor ur.

„De uram, honnan tudta meg lakásom?”

„Ördögbe! hát Tom által!”

„Tehát ő követett engem?”

„Parancsomra!”

„Szóljon Taylor ur, mit kíván ön tőlem?”

„Hm, nem sokat, ez utat csak azért tettem, hogy önnel egy pillanatig beszéljek.”

„S miért nem tette ezt előbb?”

„Hol, Richmondban?” válaszolt gunyosan.

„Bizonyára, kétségtelenül,” szolt a nő, nyugodt kifejezést erőszakolva.

„Ott, valamint én, úgy ön sem lehettünk oly csendesen, mint a távolban.”

„Jól van,” szolt Anna, „én önt hallgatni fogom.”

Taylor ur minden kínálás nélkül egy támlás széket vont elő és a kályha mellé ült.

Fürkészve nézett a nyitott ajtón át a mellékszobába és megpillantá a csendesen alvó gyermeket.

Tetszőleg bólingatott fejével, mintha végül a keresettet föllelte volna. Egy keserű vonás váltá föl halvány ajkai örököss mosolyát.

Mozdulatlanul, hidegen, összefont karokkal, mint két szobor ott álltak az ajtó előtt Tom és Jákob.

II.

Taylor Richárd beszélni kezdett: „Üljön le Anna és higgyen nekem, hogy én békés szándékkal jövök.”

A nő kétkedően foglalt mellette helyet. A férfi gyöngéd hangból folytató: „Ön derék nő, ezt tudom, csakis öntől függ, hogy értékezésünk” mindkét részről megelégedéssel végződjék be.”

Anna kétkedően mosolygott.

„Látom, ön nem hisz nekem, mivel leánya ellen bizonyos igénynyel léptem föl. Önnek, asszonyom soha legkisebb bántalmára nem voltam!”

„Akár nekem, akár leányomnak, az előttem mind egy!” szolt Anna szilárdan.

„Tudom, hogy ön leányát felette szereti; talán eszébe jut, hogy ép ön volt szerencsétlenségének oka, szeretete.”

„Oh Istenem! ezt ne mondja!” sóhajtott a mulat nő.

„Talán részben nincs-e igazam?” kérdé Taylor.

„Sajnos, önnek igaza van,” felelt leverten; „ha ön tudná, mennyit szenvedtem, őt szépnak, gazdagnak és szeretve látva, míg nekem, mint rabszolgának kellett élnem, sőt el is voltam ítélve, hallgatnom kellett, hogy Jennyt én szültem.”

„Hm, egy napon elhagyta önt türelme, s mindent fölfedezett!”

„Azon időben a düh ragadt el.”

„Valóban, akkor önt súlyos csapás érte!”

„Oh ne szóljon ön erről!” fuldokolt a nő. „Ama rettentő pillanattól kezdve többé nincs nyugalmam!”

„Azt képzelem. Fájdalmas. Tizenkét éven át kártyái jól jártak, már a játék megnyeréséhez közel állt, s akkor elveszté azt szenvedélyessége miatt.”

„Még nincs elvesztve,” válaszolt a nő kevélyen.

„Örökre Anna, én Györgyöt jól ismerem.”

„Azt hiszi ön, hogy ő nem térend vissza?”

„Bizonyára nem!” azolt élénken Taylor; „különb — folytatá szelidebben — „ön tudja, hogy én magam s éltetemet szeretem.”

„Oh bizonyára!”

„Tehát, azonnal veszszek el, ha György — feltéve, ha nincs meghalva — valaha visszatér.”

Anna arcán egy reménysugár villant keresztül.

„Tehát nem halt meg?” kérdé a nő.

„Meg vagyok győződve, hogy ha az öngyilkossági kísérletet túlélte, minek ön tanuja volt, mégis tőlünk távol kétségbeesésében kimult.”

„Oh!” kiáltott föl Anna, arcát elfödve. „Én ezt

nem hihetem, s nem is akarom hinni. Talán ön az ellenkezőről van meggyőződve, tudósítást vett felőle?”

„Becsületemre mondom, nem!” erősíté a férfi.

„Mindegy, én meg vagyok győződve, hogy életben van; ha meghalt volna, úgy ön azt tudná!”

„Ki mondja azt önnek, hogy én nem tudom? A bizonyítványok mielőbb kezeim közt lesznek.”

„De azok még sincsenek itt, s ép ezért remélek; Ön Jenny elleni ügyét elveszté és ön annak folyamában bizonyára felhozta volna bizonyosságait, ha önnek ilyenek birtokában lettek volna.”

„Oh!” kiálta Taylor indulatosan „ez nem leányára vonatkozik.”

„Értem” nevetett a nő, „hanem Jenny fiára vonatkozik.”

„Természetesen, ő akadályomra van a vagyont illetőleg, melyhez igényeim léteznek.”

„A szegény gyermek mit sem vett el erőszakkal; e vagyon joggal illeti őt.”

„Ép ezt vitatom!” kiáltott a férfi.

„A törvény ön ellen ítél, mivel a jog minket illet.”

„Ez téves! A gyermek egy rabszolgánál gyermeke, elegy faju.”

„Avagy György és Jenny nem voltak egybekelve? ezt is el akarja vitatni?”

„Hallgasson, e házasság érvénytelen!”

„Igenis törvényes,” szolt Anna. „Önnek nem áll hatalmában azt megsemmisíteni.”

„Legyen tehát, hagyjuk ezt, nem azért jöttem ide, hogy önnel czivódjam, hanem hogy nagylelkűséget gyakoroljak.”

„Nagylelkűséget? ki irányában?” kérdé Anna.

„Mindnyájatok irányában; ön, drága Annám, becsavagyó, csitt! ez áll. Önnek egy czélja volt, midőn Tromby ur kedvese lőn.”

„Szabad választásom volt-e?” szolt magasztosan.

„Oh” folytatá „mi valék, rabszolgánál! Eszö mindent kifejez, de eljön a nap, midőn a megtorlás, titeket, kik minket kizotatok vaskézze fog megragadni, akkor mi leszünk a ti uratok és a jelszó leond: „Szem, szemért, fog, fogért.”

(Folytatása következik.)

boldog házasságának 14-ik évében történt gyászos kimul-tát. Hült tetemei f. hó 4-én d. u. 2 óraker fogtak az ugrai ref. sarkertben örök gyugalomra tételni. Örök béke lebegjen hamvai fölött!

* **A meggyilkolt Erny György** örökösai tudva-levőleg ötezer frankot tűztek ki a gyilkosok fölfedezésére. Mivel pedig a két Rydelben a valószínű gyilkosokat föl-fedezték, Steinbach István közjegyző az örökösök nevében — átadták a főkapitányságnak az egész összeget. Ebből Siegel bukaresti vendéglős, kinél a két Rydelt elfogták, kétezer frankot kap; háromezret pedig a fővárosi rendőr-közegek közt osztanak ki.

* **Temesvárt helyezették el** hazánkban az első Ucha-tius-ágyut.

* **Grácban egyetemi magyar ifjak** újra megalaki-ták a magyar együletet, Szentpétery Lajos ideiglenes el-nöklete alatt.

* **A „Tagblatt“** azt újságolja, hogy Tisza Kálmánt valószínűleg grófi rangra emeli a király kegye.

A **„Vasárnapi Ujság“** első száma gyönyörű kiállítá-sban látott napvilágot. A lap első oldalát b. Kemény Zsigmond arcképe díszíti. Tartalma mint rendesen gaz-dag, érdekes.

* **A szabadelvű párt** újévkor Deák Ferencnél, Tisza Kálmánál, Ghyczy Kálmánál tiszteletgett. Bécsi hírek szerint az osztrák miniszterek lejöttek Budapestre, bizonytalan. Depretis pénzügyér visszalépését s az egész osztrák cabinet ingadozó voltát jelentik.

* **Erdély területi szabályozása.** A Királyhágon inneni résznek jövőben — hír szerint — ily képe lenne: A magyarországi részből idecsatolt Zaránddal és Kővár-vidékkel 13, esetleg 14 megye fogna alakittatni. A szász székek Szebenmegyévé egyesítettnek. Brassó- és Besztercze-vidék kivételével, mely utóbbi Naszódvidékkel együttesen fog egy törvényhatóságot képezni. Kővárvidék hozzá csa-toltatik Belső-Szolnokhoz, mely utóbbival egyesült a fel-oszlatandó Dobokamegyének nagy része is, míg egy má-sik része Kolozshoz, az egeregyi járás pedig a magyar-or-szági „Partium“ egyik megyéjéhez fog csatoltatni. A székelly székek némi területi kiigazításokkal megtartand-ják önállóságukat, Aranyosszék azonban feloszlik. Hasonló sors éri a megyék közül Felső-Fehérmegyét is, míg Za-rándnak tetemes része Hunyadmegyével fog egy törvény-hatósággá egyesíteni.

* **B. Kemény Zsigmond** egy órszágos mondását közli az „Üstökös.“ Az abszolút időszakban történt, hogy felkereste b. Keményt Budapesten egy fiatal rokona, a ki szépecskén öröklött az apjától, de bizony nyakára is kezdett hágni az ökségnek. A báró igen komoly képpel fogadta. Csaknem izomoruan. „Miért oly levert bátyám?“ kérdé a könnyűvért fiatal ember. „Két baj aggaszt en-gem, édes öcsém,“ felelt a báró olyan hangon, a miből látni lehetett, hogy igaz meggyőződése, a mit mond; „ha az a két baj nem volna, minden jól volna.“ Az egyik baj az, hogy ő felsége, a császár azt gondolja, hogy az ország — jószág; a másik baj az, hogy te meg azt gon-dolod, hogy a jószág — ország.

* **Deák Ferencz-adoma.** Az „Üstökös“-ben a kö-vetkező jóízű adomát olvassuk: Meglátogatja az öreg urat egy jó barátja a vidékről. Beszélnek egyről-másról. Végre kérdi az öreg: Ecco, bizony el is felejtém kérdezni: megnőttek, képzelm, a kis leányaid, a mióta a tórdemen ringattam. — Meg biz azok istennek hála, válaszol a vendég, ma-holnap anyányiak. — Hát miért nem adad férjhez? — Ugyan hova gondolsz! Csak nem loptam őket talán, hogy siessek tudadni rajtok, mikor az egyik csak most mult tizenhat éves, a másik még tizenöt sincs. — Hja, pedig, barátom, nem tanácsos az ilyesmit halogatni. A lány is csak olyan portéka, mint más portéka: akkor veszik, ha látják. Hozd fel őket e farsangra Pestre. — No már azt nem teszem. Először is sokba kerül, másod-szor meg az az elvem, hogy a jó bor czégér nélkül is elkel. — El ám, ha megkóstolják, — felelt az öreg ur nagy komolyan.

* **Okos rendőr.** Mulatságos eset fordult elő köze-lebb Párisban, a „Trois Epiciers“ előadása alatt, a Va-riété-színházban. Egy ur, ki az orchester egyik támlás-székén ült, úgy el kezdett egy jelenetben lelkesülni, tap-solni és hahotázni, hogy a közönség, mely először vele és rajta nevetett és mulatott, végre megúnta a komédiát kivezetetését követelte. Előhoztak egy rendőrt, ki azonban vonakodott a közönség kívánságát teljesíteni és a következő indokokkal győzte meg a publikumot, hogy neki van igaza: „Ha ez az ur nevet, mondá, akkor jele, hogy jól mulat, — ha mulat, akkor a darab jó és hogyha a darab jó, akkor mindenkinek joga van tetszé-sét nyilvánítani.“

* **Joachim** közelebb tért vissza Berlinbe svédországi utazásából, hol nagy kitüntetésekben részesült. A kitünő

hegedűművész Berlinből Chemnitzbe utazik, hol január harmadikán Schumann asszonnyal hangversenyt rendez. — A művészt utazásában nem kis baj érte, amennyiben neje: Joachim Amálai asszony megbetegedett és jó darabig nem követheti férjét.

Helyreigazítás.

Lapunk folyó évi 1. számának a marosszéki decz. 29-iki közgyűlésről szóló tudósításába toll hibából követ-kező vétségek csuszak be:

1. Béli Gergely főispán a felirat feletti és már nemcsak hosszadalmassá, de kényelmetlenné is válandott vitát rövidíteni óhajtván, körülbelől csakis ezen szavakat mondta:

„Rövidítsük uraim a feleslegesen hosszú vitatko-zást, itt egyenesen arról van szó, hogy valakinek haza-fias s szívélyes köszöntését viszonzni kell, ezt pedig vagy is a feliratot a becsület korlátai között megtagadni nem lehet.

2. Nagy Sándor nem lévén a bizottság tagjai kö-zött, nem is szólhatott a szönyegen levő tárgyhoz, valaki ily értelemben minden bizonynyal nyilatkozott, de név-szerint nem ismervén, mihelyest illetőnek nevét megtud-juk, utólag fogjuk közölni.

Bécsi tőzsdei árkelet.

(január 4-én.)

5% metallique	69.35
5% nemz. államkölesőn	73.80
1860. államkötvény	112.—
Bankrészvény	885.—
Hitelrészvény	195.60
London	113.35
Ezüst	103.80
Arany	5.33
Napoleon arany	9.08
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	80.—
„ „ „ temesi	79.50
„ „ „ erdélyi	79.80
„ „ „ horvát-slavon	82.50

Felelős szerkesztő:

Nemes Ödön.

Hirdetmények.

Imreh Sándor

ref. főtanodai könyvnyomdász

igen jutányosan elvállal, ízléssel és gyor-san elkészít szakmájába vágó mindennemű könyvnyomdai megrendeléseket.

(2) (1—*)

(1)

(1—5)

2. javított kiadás.

Legközelebb jelent meg a híres, maga ne-mében egyetlen könyvnek második, tetemesen javított és bővített kiadása:

„ÖNSEGÉLY“

ezimmel, a nemzörések minden betegségei számára hit és megbízható tanácsadó,

Dr. ERNSZT L. hasonszeri orvostól.

Ezen könyv okulás és segítséget nyújt mindazoknak kik ifjabb korukban titkos bűnt vagy mértékelen kicsa-pongást tettek és ennek következtében beteges

gyöngeségben

vagy szétdult idegzethen szenvednek, vagy annak kö-zel beállásától fenyegettetnek.

Azok is, kik idősült bujakorban, borbajokban, bu-jakóros köszvényben, huyesöszükülésben szenved-nek, vagy kiknek teste túlságos higanydagok által gyön-gítettett, teljes kigyógyulást találnak.

Nevelők, lelkesek és általában emberbarátok, kik a fiatalság javát szívükön hordják, jól teszik ha ezen könyv tartalmával megismerkednek.

Ezen híres könyv, mely nagyobb világosság kedvéért bonczitani ábrákkal van ellátva, minden könyvkereske-desben kapható, de pósta útján nálam is megrendeltet-hetik. Ára 2 frt.

Dr. Ernszt L., hasonszeri orvos.

Pesten, kétsas-utca 24-ik szám.

2. javított kiadás

(154)

Üzlet nagyobbítás és új berendezés.

(3—3)

Van szerencsém a n. é. helyi és vidéki közönség szives tudomására juttatni, miszerint a hlyi piacon a „Zöld fához“ czimzett fűszer-, festék-, anyag- és lisztüzletemet, mi-után annak helyiségei a n. é. közönség eddig tapasztalt és folytonosan növekedő pártolásának már meg nem felelhettek, tetemesen megnagyobbítottam, és azt a mai kor kívánalmainak megfelelőleg egészen újból rendeztem be.

Több kül- és belföldi elsőrendű kereskedői házakkal összeköttetésem azon kellemes hely-zetbe hoztak, hogy üzletem a legjobb árucikkkekkel és gyors kelendőségeért folytonosan frissel láthatom el, a lehető legjutányosabb árak mellett; a már eddig megjöttékből, különösen bátorko-dom ajánlani nagyon jó fajtájú gyöngy-, cuba-, ceylon-, neylghery-, arabiai-, mocca- és java-kávèimat; több fajtájú kül- és belföldi rumokat, különösen az ananas-, jamaikai- és cuba-ruh-mot; nagyon jó és tiszta aromájú theákat, mindennemű friss kásákat, a közelgő ünnepekre különösen szép és jó liszteket; általánosan elismert jószágú szappanokat; bécsi, pesti, szebeni steárin és re-czélet hesperus, ugy szinte takaré- és tisztított fagygyugyertyákat; a legtisztább fajtájú salon-petroleumot és még számtalan itt mind elő nem sorolható árucikkkeket.

Végül még a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlom, hogy üzletem nemes telken léve, nem va-gyok köteles az üzletemben elárusított szeszes italokat a városi haszonbérletől vásárolni és így egészen tisztán a maga valódiságában árusíthatom el; különösen ajánlom a syrmiai és belföldi ó-szilvori-um-jaimat, egészen tiszta fenyővíz és seprópálinkát, többféle kül- és belföldi liquer és rozsolisokat; továbbá a közönséges 37° szeszt, (spiritus) mely utóbbi legalkalmasabb és legjutányosabb a pá-linka készítéshez, ugy szinte pulitúr és lack készítésre is; mely a fent elért oknál fogva üzle-tembe legjutányosabban kapható.

Elvül tűztem ki, különös figyelmet fordítani ezutánra is a gyors és pontos kiszolgálta-tásra, különösen a vidéki megrendeléseknek a legnagyobb figyelemmel elcsomagolásra.

A n. é. közönség eddigi oly nagy mértékben tapasztal pártolását kérve, maradok alázatos tisztelettel

Reichardsperg József.

Egy gyakornoki lálomás van üresedésben üzletemben.